

Justis- og beredskapsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Oslo, 14. oktober 2013

Deres ref.: 13/5999 - SBO

HØRING OM NY PROSESSORDNING I SIKKERHETSSAKER ETTER UTLENDINGSLOVEN

NOAS vil i det følgende kommentere enkelte av forslagene i høringsnotatet. De forslagene som ikke omtales i denne høringsuttalelsen har NOAS ingen bemerkninger til.

2.1.2.6 Forskriftens § 14-2 om varigheten av innreiseforbudet

NOAS tar til etterretning at nødvendighetsvilkåret for utvisning på grunn av nasjonale interesser er vedtatt fjernet i ny § 126 i utlendingsloven. For ordens skyld bemerker vi imidlertid at etter vår oppfatning er en fjerning av kriteriet om at utvisning bare kan skje når grunnleggende nasjonale interesser "gjør det nødvendig" uheldig. Det er åpenbart at en utvisning, også i slike saker, kan være et meget inngripende vedtak, særlig i tilfeller hvor barn eller annen familie er involvert. Vi mener nødvendighetskriteriet derfor er rettssikkerhetsmessig viktig for de berørte, og ikke minst for deres familiemedlemmer. Om nødvendighetskriteriet fjernes vil det dessuten gi større grobunn for oppfatninger og mistanker om at vedtak i slike saker er gjenstand for en rent politisert vurdering, noe som kan bidra til at hele prosessen mister legitimitet. Vi viser til vår høringsuttalelse av 30.1.2013 for en nærmere begrunnelse.

3.4 Kommunikasjon mellom den særskilte advokaten, utlendingen og dennes ordinære prosessfullmektig, jf. lovens § 136

NOAS har i vår høringsuttalelse av 30.1.2013 bemerket at det er uheldig om den særskilte advokaten ikke skal ha adgang til å kommunisere med utlendingen eller dennes prosessfullmektig, også etter at advokaten har gjort seg kjent med sikkerhetsgraderte opplysninger. En slik begrensning i muligheten for kommunikasjon vil gjøre den særskilte advokatens oppgave vanskeligere, og kan i ytterste konsekvens innebære et rettssikkerhetsproblem. Det må forventes at en advokat med høy sikkerhetsklarering vil ha et meget bevisst forhold til omgang med graderte opplysninger og at vedkommende, på lik linje med andre advokater som har taushetsplikt, respekterer dette og ikke går utover sine fullmakter.

Vi registrerer at det nå er vedtatt i ny § 136 i utlendingsloven at den særskilte advokaten ikke skal kommunisere med utlendingen etter å ha fått innsyn. I så måte er det viktig at departementet foreslår at det etter begjæring kan gis samtykke til annen kommunikasjon mellom den særskilte advokaten og utlendingen eller prosessfullmektigen. NOAS støtter derfor forslaget, og håper det legges opp til en mest mulig liberal vurdering av slike begjæringer.

4 Forskriftsbestemmelser om ikrafttredelse og overgangsregler

For saker som ved lovens ikrafttredelse er avslått etter instruks fra departementet, men hvor klagen ikke er behandlet av Kongen i statsråd, foreslås det at søksmålsfristen skal settes til én måned etter at lovens kapittel 14 trer i kraft. Det er en selvfølge at søksmålsfristen ikke kan være én måned etter at vedtaket er gjort kjent for utlendingen i slike overgangssaker. NOAS vil imidlertid bemerke at få utlendinger vil ha oversikt over hvilken dato en lovendring trer i kraft. Vi forutsetter derfor at utlendinger som omfattes av denne bestemmelsen må få et varsel om den løpende søksmålsfristen etter ikrafttredelsesdatoen, slik at de har en reell mulighet til å vurdere søksmål innen den gitte fristen.

For saker som først blir ansett som sikkerhetssaker etter at de har kommet til Utlendingsnemnda skisserer departementet flere alternative fremgangsmåter. NOAS mener det i slike tilfeller vil være mest ryddig om saken blir overført til departementet som førsteinstans, og at tingretten vil være ankeinstans. På den måten vil behandlingen være i tråd med andre sikkerhetssaker.

Vi takker departementet for anledningen til å delta i høringen og for den utvidede fristen. Vi kan gjerne kontaktes om det skulle være spørsmål eller behov for utdypende kommentarer.

Med vennlig hilsen
for **Norsk Organisasjon for Asylsøkere**

Ann-Magrit Austenå
generalsekretær

Andreas Furuseth
juridisk rådgiver